

EKO I FINLAND 2024

INNEHÅLL

Utvecklingen av ekologisk produktion	3
Ekologisk odling	4
Ekogårdar	6
Växtproduktion	8
Husdjursproduktion	11
Naturprodukter	15
Ekologisk marknad	18
Ekologiska produkter i professionella kök	22
Den ekologiska konsumenten	27

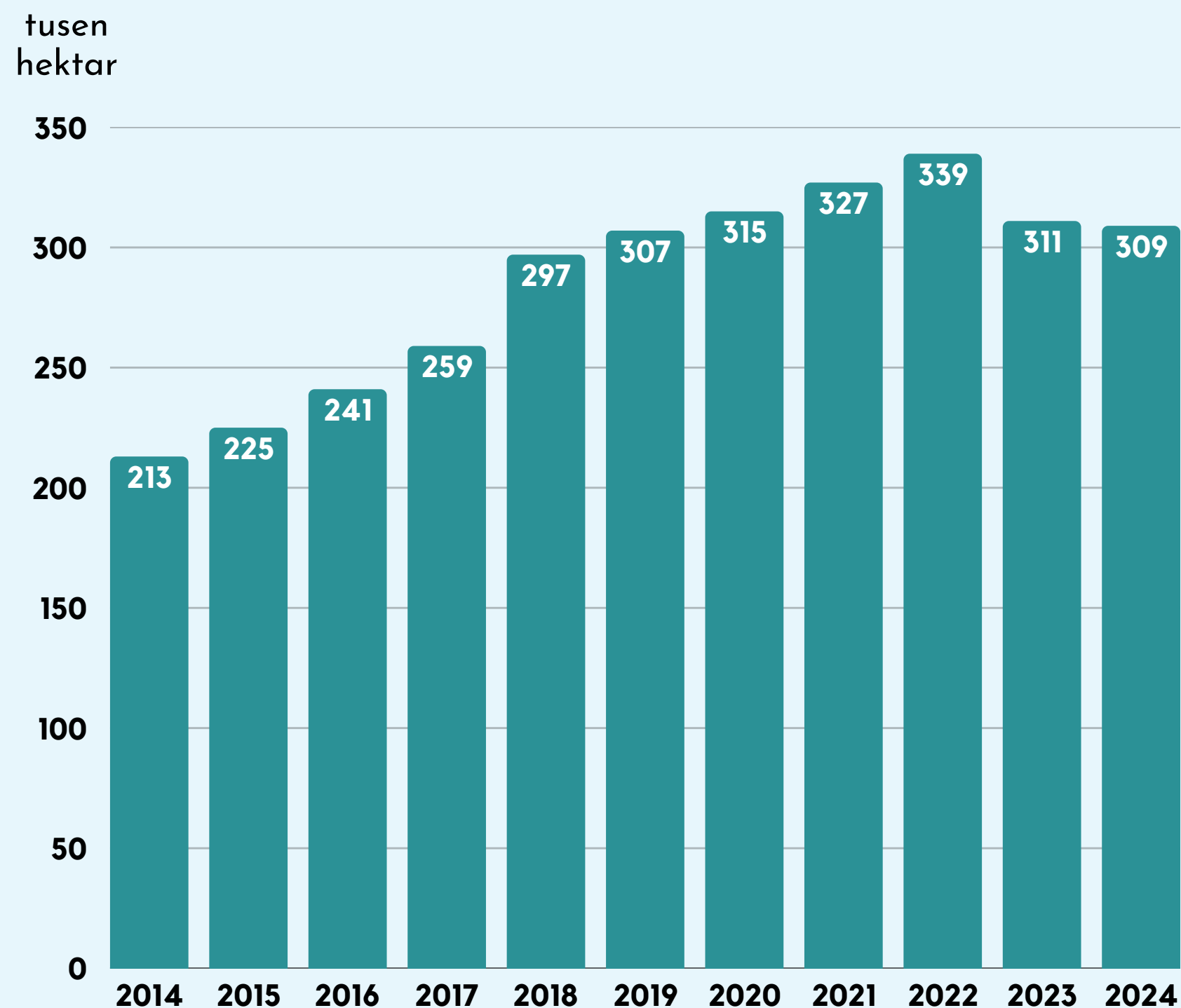

PRO LUOMU

Maa- ja metsätalousministeriö

Ekologiskt odlad mark i Finland 2014-2024

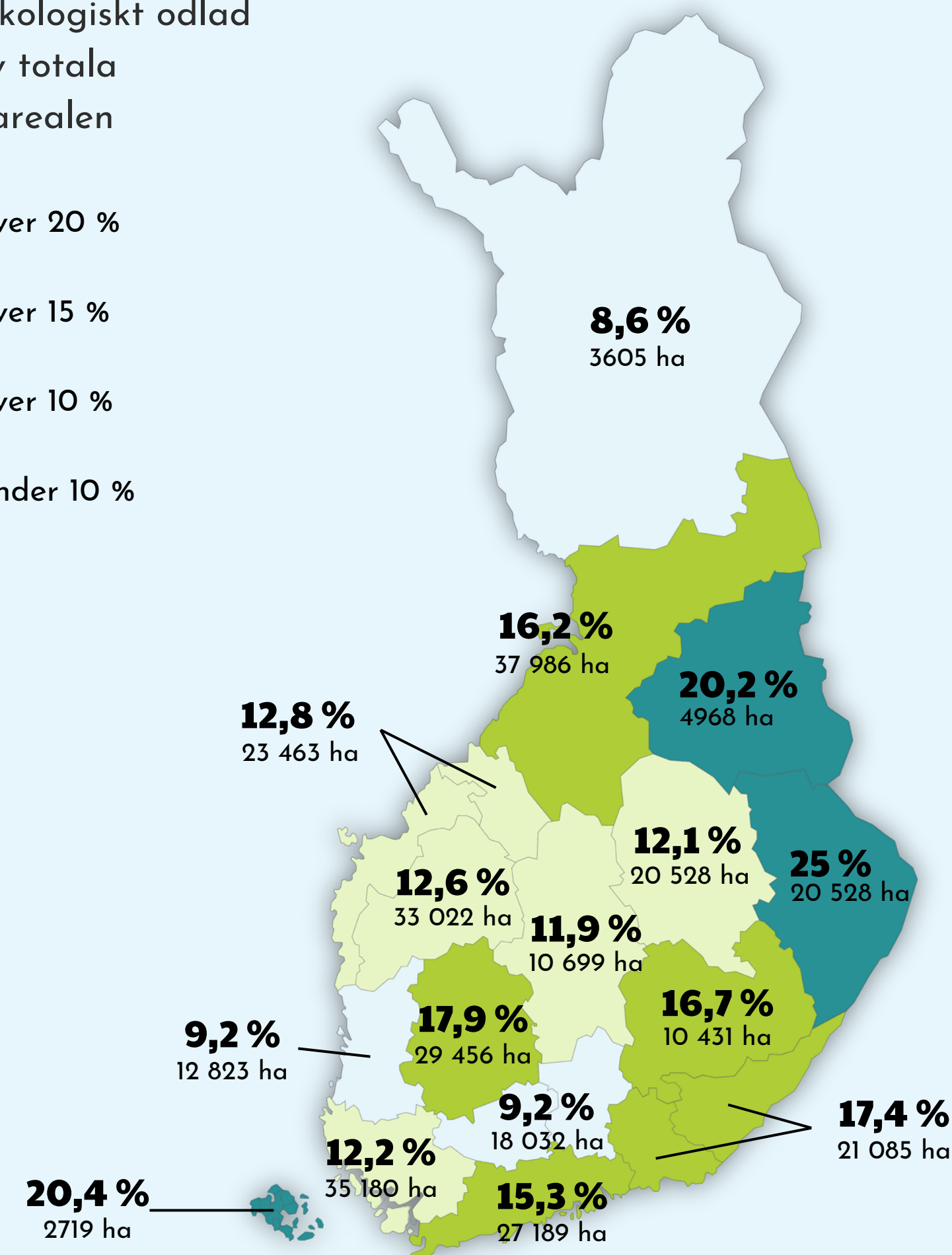
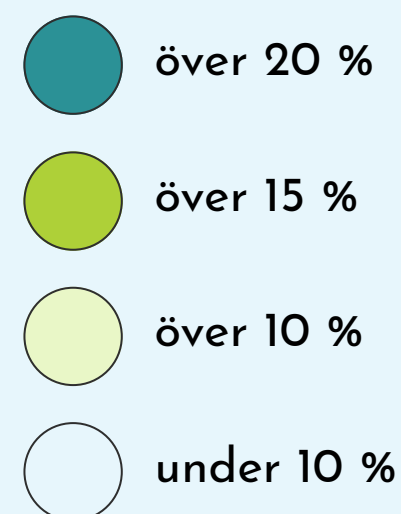
UTVECKLINGEN AV EKOLOGISK PRODUKTION

- Den ekologiskt odlade marken i Finland var nästan densamma som året innan, 309 487 hektar.
- Av dessa var 18 095 hektar i ett övergångsskede.

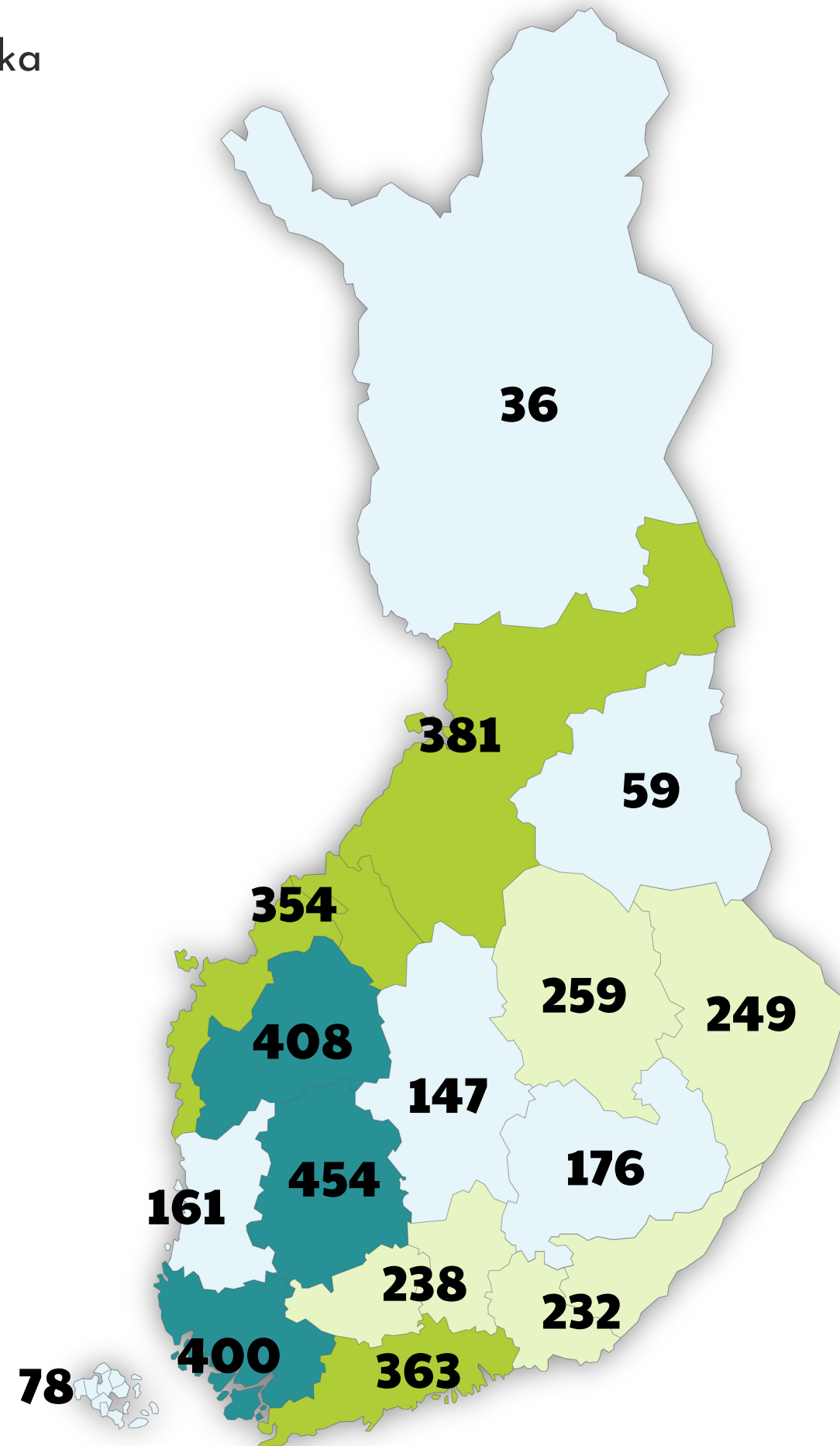
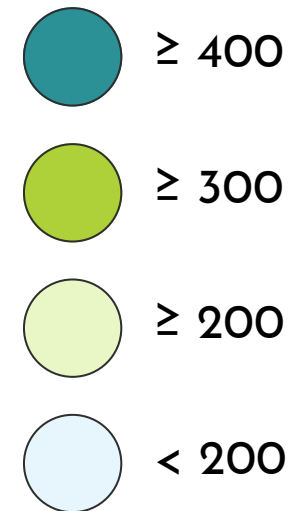
EKOLOGISK ODLING

- Av Finlands hela jordbruksareal var 13,9 % ekologiskt odlad år 2024.
- Den största andelen ekologisk åkermark finns i Norra Karelen (25 %).
- Den största ekologiska åkerarealen fanns i Norra Österbotten (37 986 ha) Egentliga Finland (35 180 ha) och Södra Österbotten (33 022 ha).

Andel ekologiskt odlad mark av totala odlingsarealen

Antal ekologiska
gårdar

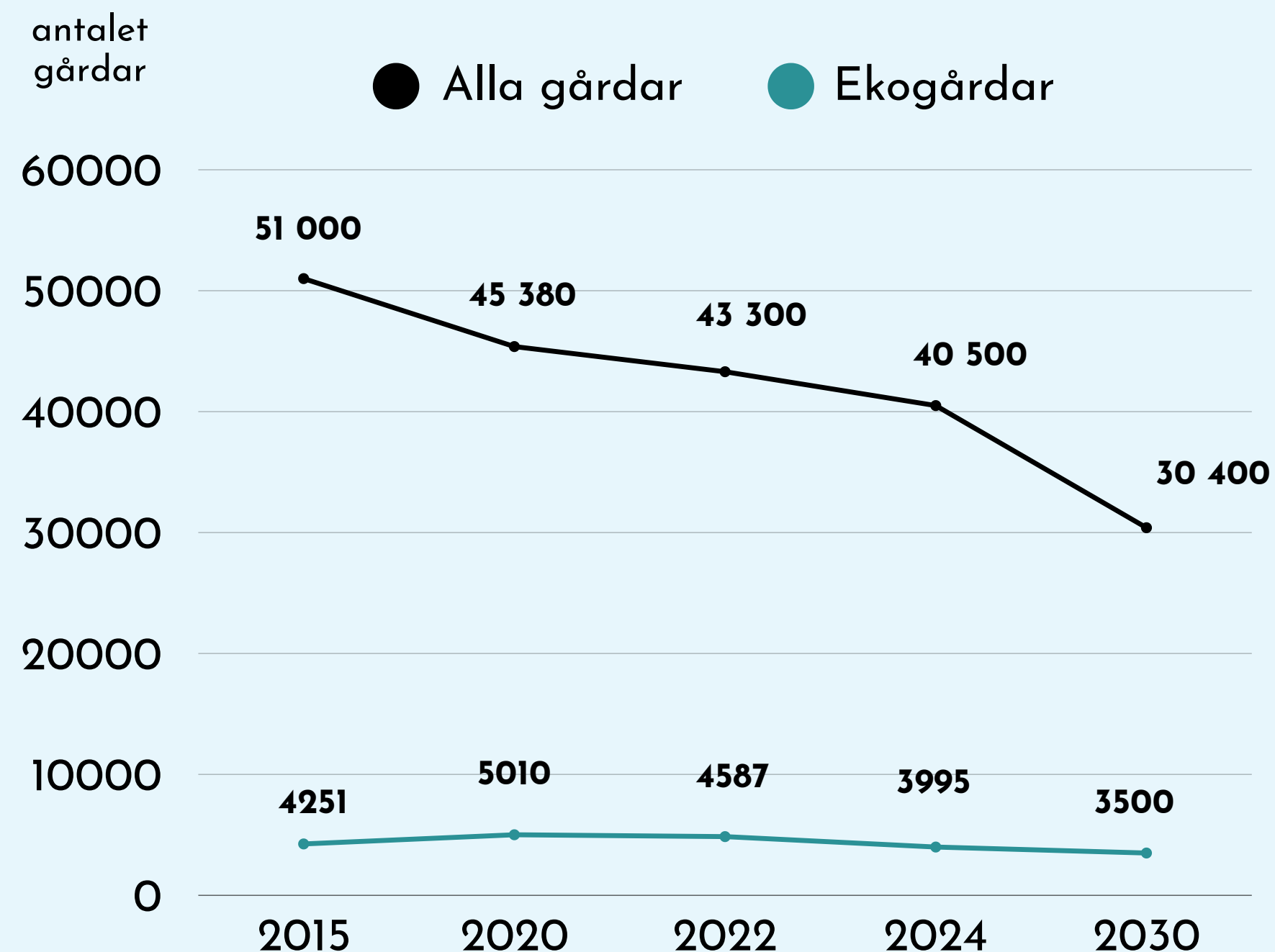
EKOLOGISKA GÅRDAR

- Det totala antalet ekologiska gårdar var 3995.
- Det största antalet ekologiska gårdar finns i Birkaland, Södra Österbotten och Egentliga Finland.
- Det totala antalet ekologiska gårdar minskade med 4 % jämfört med föregående år.
- 38 nya gårdar övergick till ekoproduktion 2024 och av dessa var 10 gårdar med djur.
- Genomsnittlig storlek på de ekologiska gårdarna var 77,5 hektar (övriga i genomsnitt 55 hektar).

ANTAL GÅRDAR I FINLAND

- År 2024 var ungefär 10 % av alla gårdar i Finland ekologiska gårdar.
- Antalet gårdar har generellt sett minskat de senaste åren: mellan 2015 och 2024 minskade antalet gårdar med 40 % och antalet ekologiska gårdar med 18 %.

Antal gårdar i Finland 2015-2024
(alla gårdar och ekologiska gårdar och prognos för 2030)

FÖRVÄNTNINGAR PÅ LÖNSAMHET FÖR EKOLOGISKA GÅRDER ÄR BÄTTRE

- Framtidsutsikterna för ekologiska gårdar är något mer positiva än för konventionella gårdar: 23 % av de ekologiska djurgårdarna och 18 % av de ekologiska växtodlingarna anser att jordbrukets lönsamhet är mycket eller ganska god i framtiden. Motsvarande andel för konventionella gårdar är 14 %.
- Ekologiska gårdar kan också betraktas som mer målinriktade: 72 % av de ekologiska djurgårdarna och 62 % av de ekologiska växtodlingarna instämmer mycket eller ganska i att de har ett tydligt mål för gårdens verksamhet under de kommande åren (jämför konventionella gårdar med 56 %).

EKOLOGISK VÄXTPRODUKTION

VÄXTPRODUKTION

- År 2024 producerades totalt 143 miljoner kilogram ekologisk spannmål i Finland, vilket är nästan samma mängd som år 2023.
- Ekologisk spannmål stod för 4 % av hela den finska spannmålsskörden.
- Den totala arealen med ekologisk spannmål (vete, råg, korn, havre) var nästan 64 000 hektar.

EKOLOGISK SKÖRD	2024		2023	
	milj.kg	andel %	milj.kg	andel %
Vete	13,8	1,8	17,6	2,4
Råg	4,4	10,1	11,1	12,2
Korn	14,9	1,3	13,1	1,2
Havre	91,1	7,5	86,6	8,6
Blandsäd	14,5	31	10,9	27,5
Bovete	0,4	26,7	0,4	30,8
Ryps och raps	4,4	9	3,2	7,9
Potatis	5,7	1	8,4	1,7
Ärter	12,5	12,1	9,3	10,7
Bondbönor	2,5	18,5	1,9	17

TRÄDGÅRDSPRODUKTION

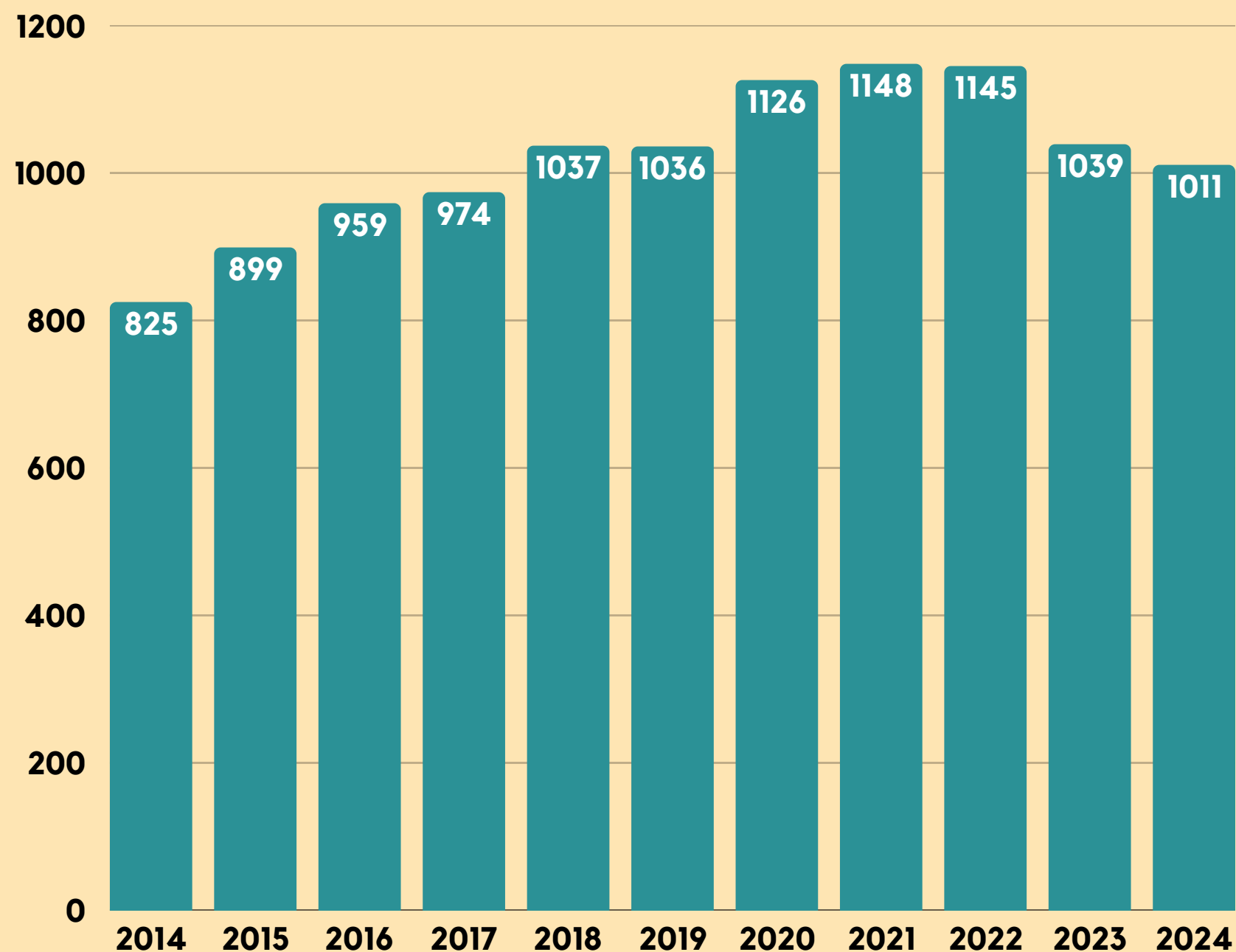
- År 2023 odlades ekologiska grönsaker utomhus av sammanlagt 139 företag på 440 hektar. Odlingsarealen ökade med cirka 6 % jämfört med föregående år.
- Ekologiska bär odlades av 240 företag på totalt 922 hektar. Den odlade arealen ökade med cirka 2,5 % jämfört med 2023.
- Ekologiska äpplen odlades av 53 företag på totalt 61 hektar. Den odlade arealen minskade med cirka 15 % jämfört med 2023. Den ekologiska äppelskörden nästan fördubblades dock jämfört med 2023.

Ekologisk trädgårdsodling, skörd (1000 kg)				
	2024	2023	2022	2021
Trädgårdsärter	125	81	349	344
Vitkål	786	719	686	758
Morot	2471	2245	2697	2497
Lök	199	366	549	318
Tomat	97	446	906	826
Gurka	79	291	321	262
Bär	620	533	669	728
Äpplen	205	109	78	151

EKOLOGISK HUSDJURSPRODUKTION

Antal ekologiska djurgårdar i Finland 2014-2024

DJURHÅLLNING

- År 2024 fanns det 1011 ekologiska gårdar med djur i Finland.
- Antalet gårdar minskade med 28 jämfört med 2023.
- TOPP 3 landskapet med flest ekologiska djurgårdar:

1. NORRA ÖSTERBOTTEN (108)

2. SÖDRA ÖSTERBOTTEN (101)

3. BIRKALAND (97)

EKOLOGISKA DJURGÅRDAR

År 2024 fanns det i Finland (jämfört med 2023):

- 403 ekologiska nötkreatursgårdar (-4)
- 104 ekologiska mjölkgårdar (-12)
- 53 ekologiska biodlingar (-4)
- 41 ekologiska ägggårdar (+4)
- 5 ekologiska svinfarmer (-2)
- 1 ekologisk broilergård (-2)

HUSDJURSPRODUKTION

- År 2024 producerades 4,5 miljoner kilo ekologiskt kött (exkl. fjäderfäkött). Mängden ökade något jämfört med föregående år.
- Andelen ekologiskt kött av den totala köttproduktionen var cirka 2 %.
- Andelen ekologiskt nötkött av den totala ekologiska köttproduktionen var cirka 80 %.
- Produktionen av ekologisk mjölk stannade under 67 miljoner liter, vilket innebär en minskning på cirka nio procent jämfört med 2023.
- Produktionen av ekologiska ägg ökade något jämfört med föregående år, vilket sannolikt berodde på att produktionen stabiliserades efter utmaningar under tidigare år.

Ekologiskt kött	2024		2023		2022	
	milj.kg	andel %	milj.kg	andel %	milj.kg	andel %
Nöt	3,69	4,27	3,55	4,08	3,42	4,07
Svin	0,59	0,37	0,59	0,37	0,73	0,43
Får	0,22	20,95	0,22	19,6	0,28	21,21
Fjäderfä	Uppgift saknas					

Ekologiska mjölk och ägg	2024		2023		2022	
	milj. l/kg	andel %	milj. l/kg	andel %	milj. l/kg	andel %
Mjölk	66,6	3,17	73,4	3,44	80,6	3,75
Ägg	5,11	6,39	4,72	6,28	6,28	8,23

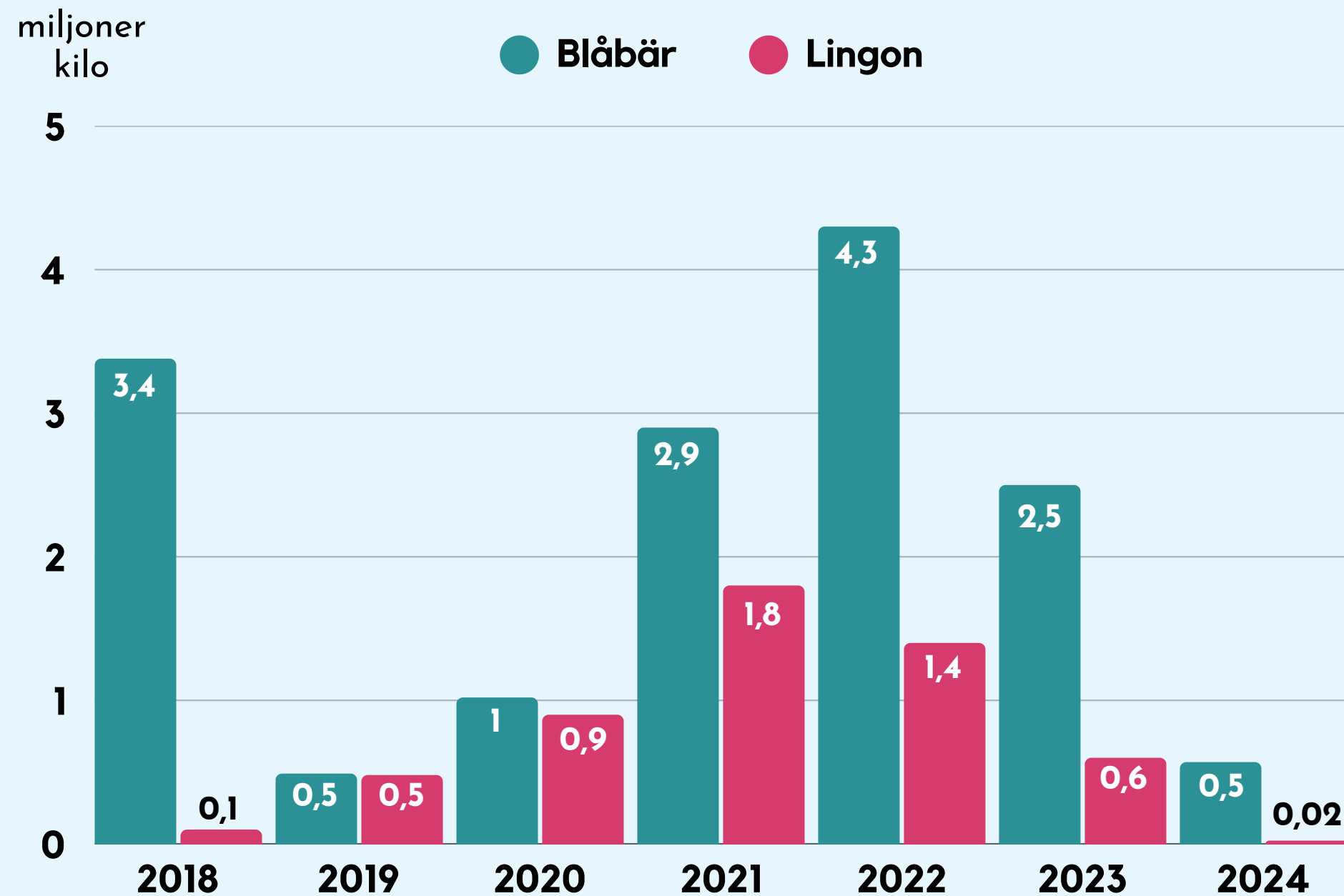
EKOLOGISKA NATURPRODUKTER

EKOLOGISKA NATURPRODUKTER

- I Finland finns 6,9 miljoner hektar ekologiskt certifierade insamlingsområden. De flesta ekologiska insamlingsområden finns i Lappland.
- De kommersiellt viktigaste ekologiska vilda bären är blåbär, lingon och hjortron.
- År 2024 samlades sammanlagt cirka 600 000 kg ekologiska blåbär, lingon och hjortron in för försäljning (jfr 3,1 miljoner kg år 2023).
- Den mindre insamlingsmängden jämfört med föregående år påverkades särskilt av det låga antalet utländska plockare, då utrikesministeriet avbröt mottagningen av Schengenvisumansökningar för naturbärsplockare i Thailand.

Mängden sålda ekologiska vilda bär 2018-2024

Källa: Livsmedelsverket

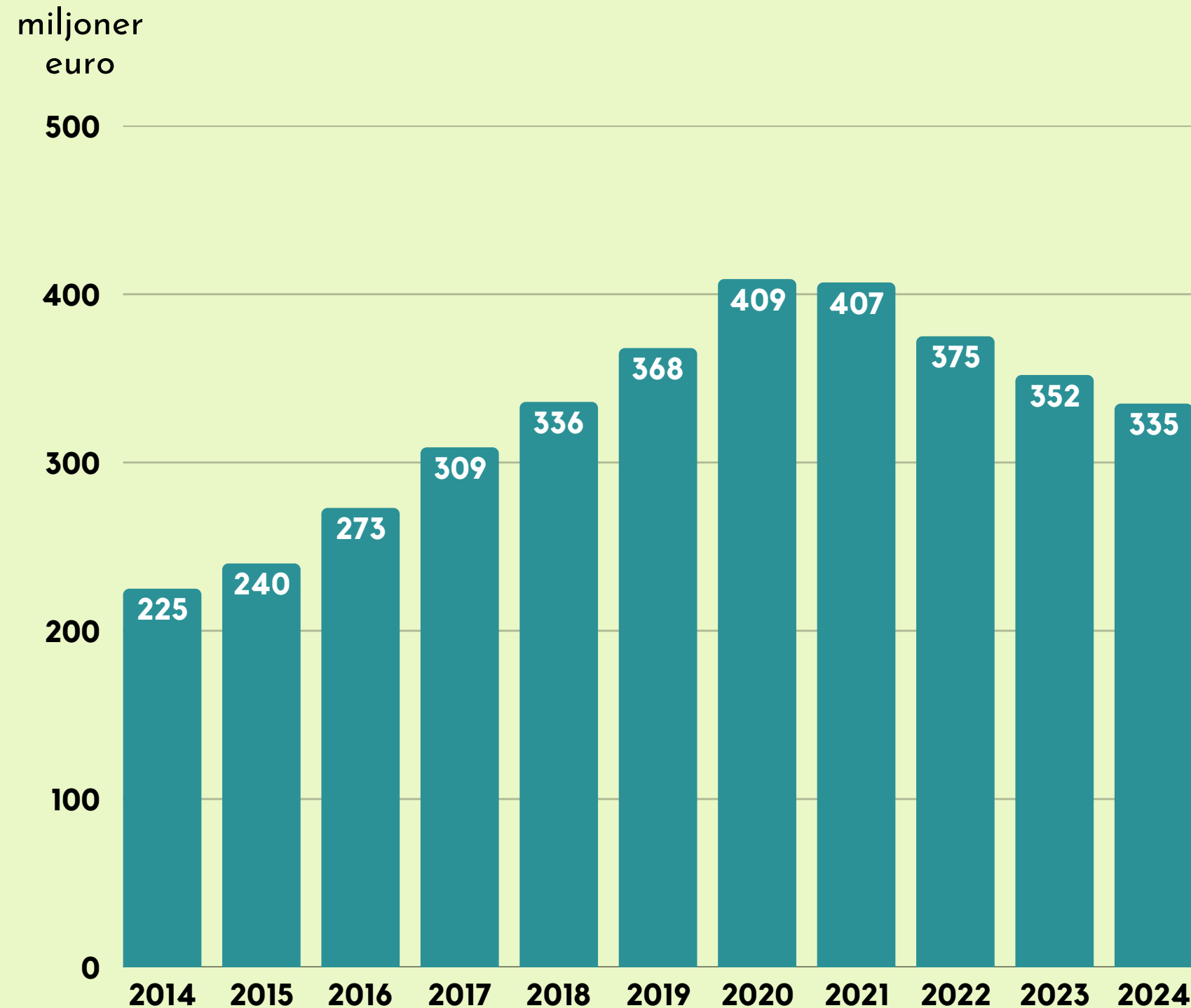
EKOLOGISKA NATURPRODUKTER

- Ekologiska blåbär samlades in för försäljning 570 000 kilo, vilket är cirka 48 % av alla blåbär som samlades in för försäljning.
- Ekologiska lingon samlades in för försäljning 23 000 kilo, vilket är cirka 0,6 % av alla lingon som samlades in för försäljning.
- Ekologiska hjortron samlades in för försäljning 5 000 kilo, vilket är cirka 17 % av alla hjortron som samlades in för försäljning.

EKOLOGISK MARKNAD

Ekologisk försäljning 2014-2024

Källa: Pro Luomu

EKOLOGISK MARKNAD

- År 2024 såldes ekologiska produkter i livsmedelsbutiker för 335 miljoner euro. Försäljningen minskade med cirka 5 % jämfört med föregående år.
- Värdet av den totala ekologiska försäljningen påverkades särskilt av nedgången i försäljningen av stora ekologiska produktgrupper, såsom mjölk och andra mejeriprodukter, samt frukt och grönsaker.
- Den ekologiska försäljningen fortsätter också att återspegla den trend av knapphet och sparande bland konsumenterna som har rått de senaste åren.
- Ekologiskt står för 1,8 % av den totala dagligvaruförsäljningen.

EKOLOGISKA PRODUKTER I LIVSMEDELSBUTIKER

- Bland produktgrupperna ökade ekologisk barnmat, ekologiska flingor och mjöl samt ekologiska torkade frukter och nötter sin försäljning jämfört med föregående år.
- År 2024 var de mest populära ekologiska produkterna:

1. BANAN

2. ÄGG

3. MJÖLK

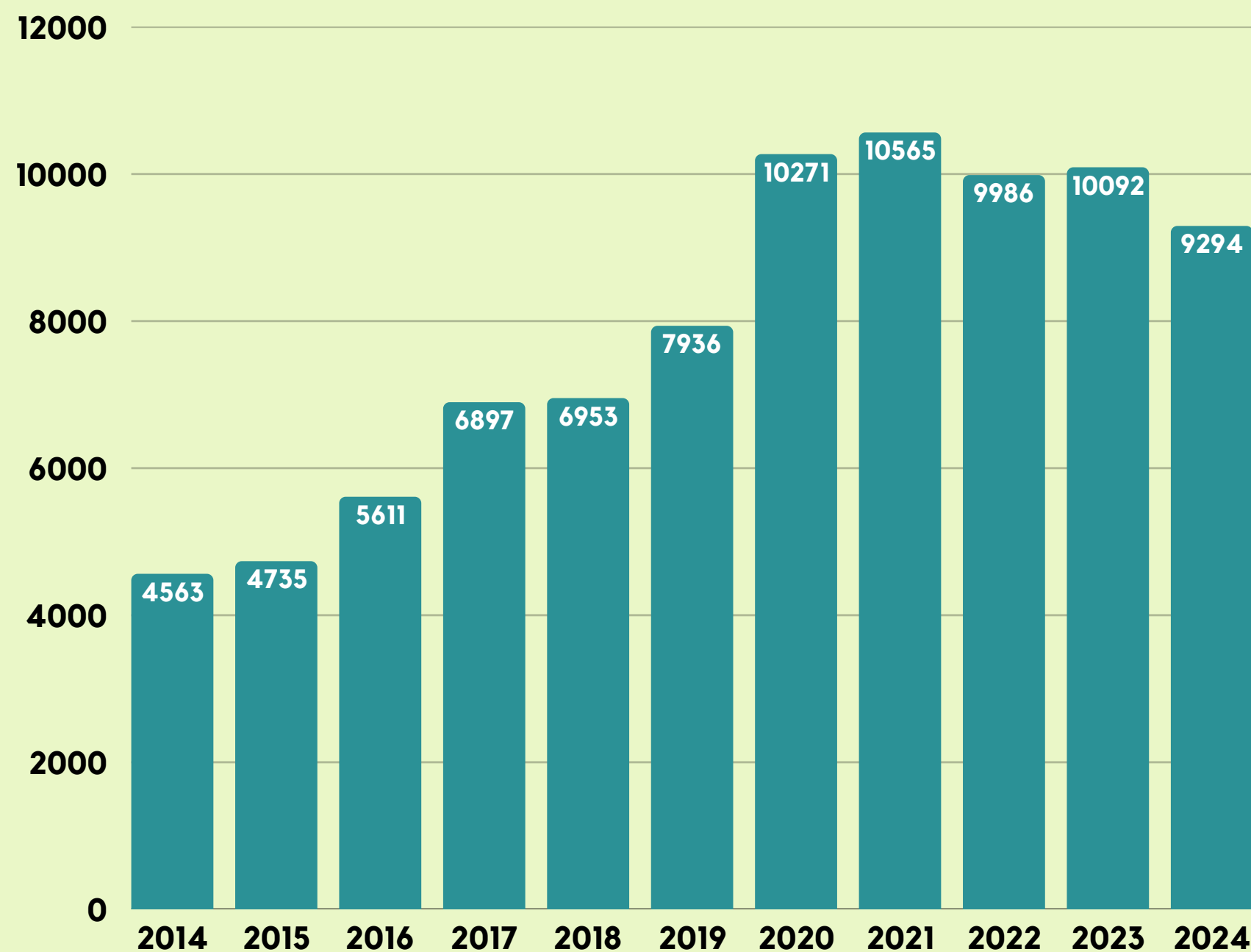
4. APELSINJUICE

5. KAFFE

Produktgrupp	ekologiskt (av värden)
Barnmat	25 %
Ägg	13 %
Växtoljor	12 %
Flingor och gryn	11 %
Mjöl	7 %
Kaffe, te, kakao	7 %
Saft och saftsoppor	6 %
Frukt	5 %
Mjök	3 %
Grönsaker	3 %

Försäljning av ekologiska produkter i Alko 2014-2024

tusen liter

Källa: Alko

EKOLOGISKA ALKOHOLDRYCKER

- Alkos sortiment omfattade totalt 1 692 ekologiska produkter, varav 1 562 var milda viner. Utbudet minskade med cirka 12 % jämfört med föregående år.
- 8,8 miljoner liter ekologiska viner såldes, vilket är 20 % av den totala volymen av alla sålda viner.
- Under 2024 minskade Alkos försäljning av ekologiska produkter i liter med 8,5 % jämfört med föregående år.
- Försäljningen av ekologiska alkoholdrycker i livsmedelsbutiker är låg och andelen har legat under två procent under en längre tid.

EKOLOGISKA PRODUKTER I PROFESSIONELLA KÖK

STÖD TILL UTDELNING I SKOLAN

- EU stöder användningen av ekologisk mjölk och ekologiska grönsaker i skolor och daghem genom ett förhöjt skolstödsbidrag.
- Under läsåret 2023-2024 dracks sammanlagt 3,1 miljoner liter fettfri ekologisk mjölk i skolor och daghem. Andelen ekologisk mjölk av all mjölk som omfattades av skolstödet steg till 28 % (jfr 24 % under läsåret 2022-2023).
- Ekologiska grönsaker som omfattades av skolstödet äts under läsåret 2023-2024 sammanlagt cirka 16 000 kilo. Mest stöd användes för bananer och morötter. Andelen ekologiskt av alla grönsaker som omfattades av skolstödet var 0,8 %.

GEMENSAMT EKOLOGISKA MÅL

- Den finska regeringen siktar på att 25 % av ingredienserna i offentliga kök ska vara ekologiska senast 2030. År 2024 rapporterade 6 % av livsmedelstjänsterna att de redan hade uppnått målet.
- Majoriteten (89 %) av livsmedelstjänsterna är medvetna om regeringens mål, och 30 % av dem har också satt upp ett eget mål för att öka användningen av ekologisk mat.
- Användningen av ekologisk mat i offentliga livsmedelstjänster har ökat snabbt, för närvarande använder 63 % av livsmedelstjänsterna ekologisk mat dagligen.

TOP 5 EKOLOGISKA PRODUKTER INOM MATTJÄNSTERNA

1. FLINGOR OCH GRYN

2. MJÖLK

3. ANDRA MJÖLKPRODUKTER

4. KAFFE

5. MJÖL

ÖKAD ANVÄNDNING AV EKOLOGISK MAT

- Mattjänsterna vill öka användningen av ekologiska produkter, särskilt inom följande kategorier: grönsaker och rotfrukter, bär (även frysta), frukt, spannmålsprodukter och ägg.
- De högsta andelarna ekologisk användning finns i skolor och daghem. Användningen av ekologiska produkter är klart lägre inom vårdtjänster.
- Skälen till att använda ekologiska produkter i professionella kök är kvalitet, smak, kundernas välbefinnande och utveckling av ansvarsfull verksamhet i organisationen.

DEN EKOLOGISKA KONSUMENTEN

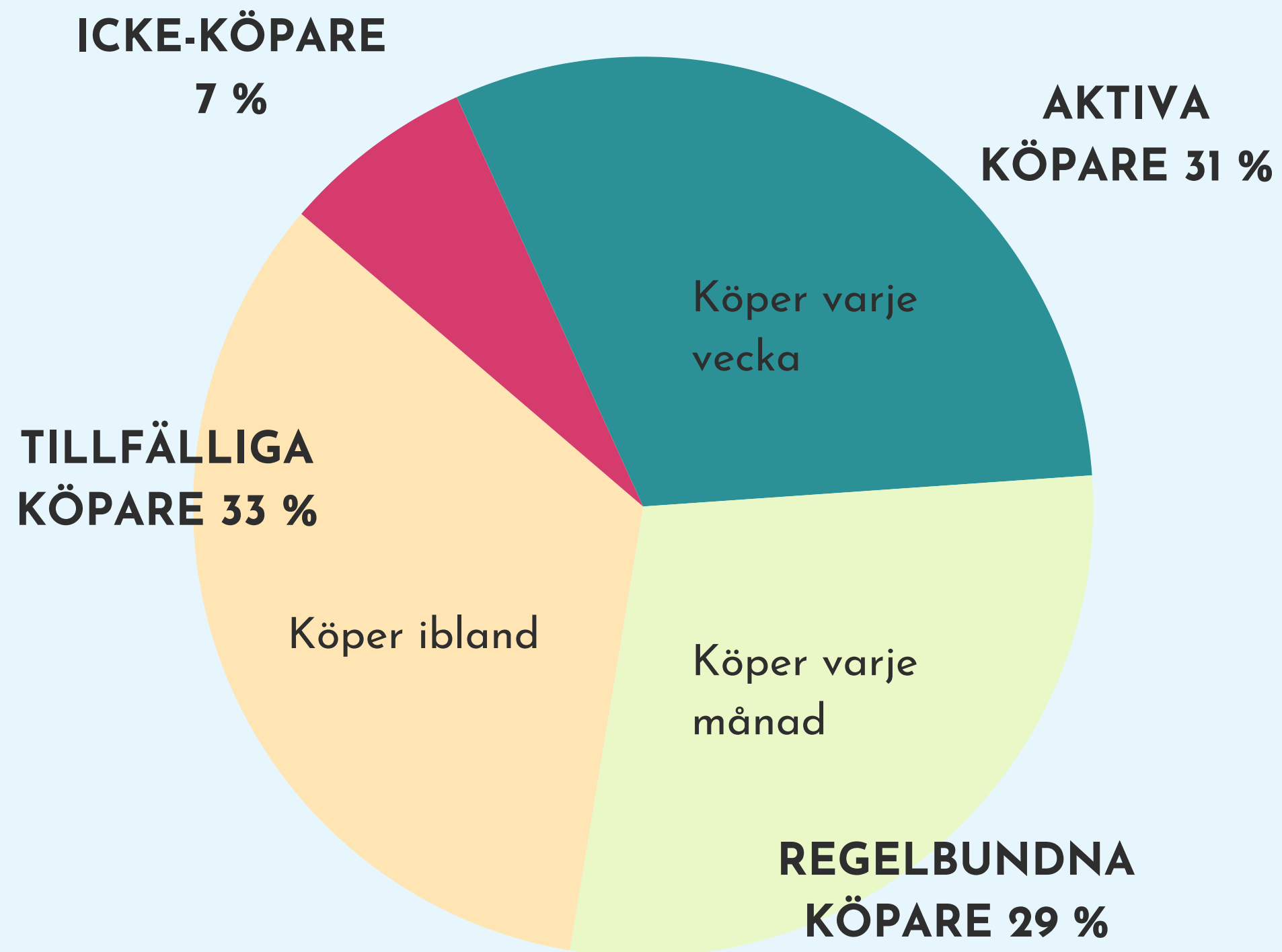

2,6 MILJONER FINLÄNDARE

KÖPER EKOLOGISKA LIVSMEDEL REGELBUNDET

DVS. MINST EN GÅNG I MÅNADEN.

Finska konsumenters ekologiska köpvanor

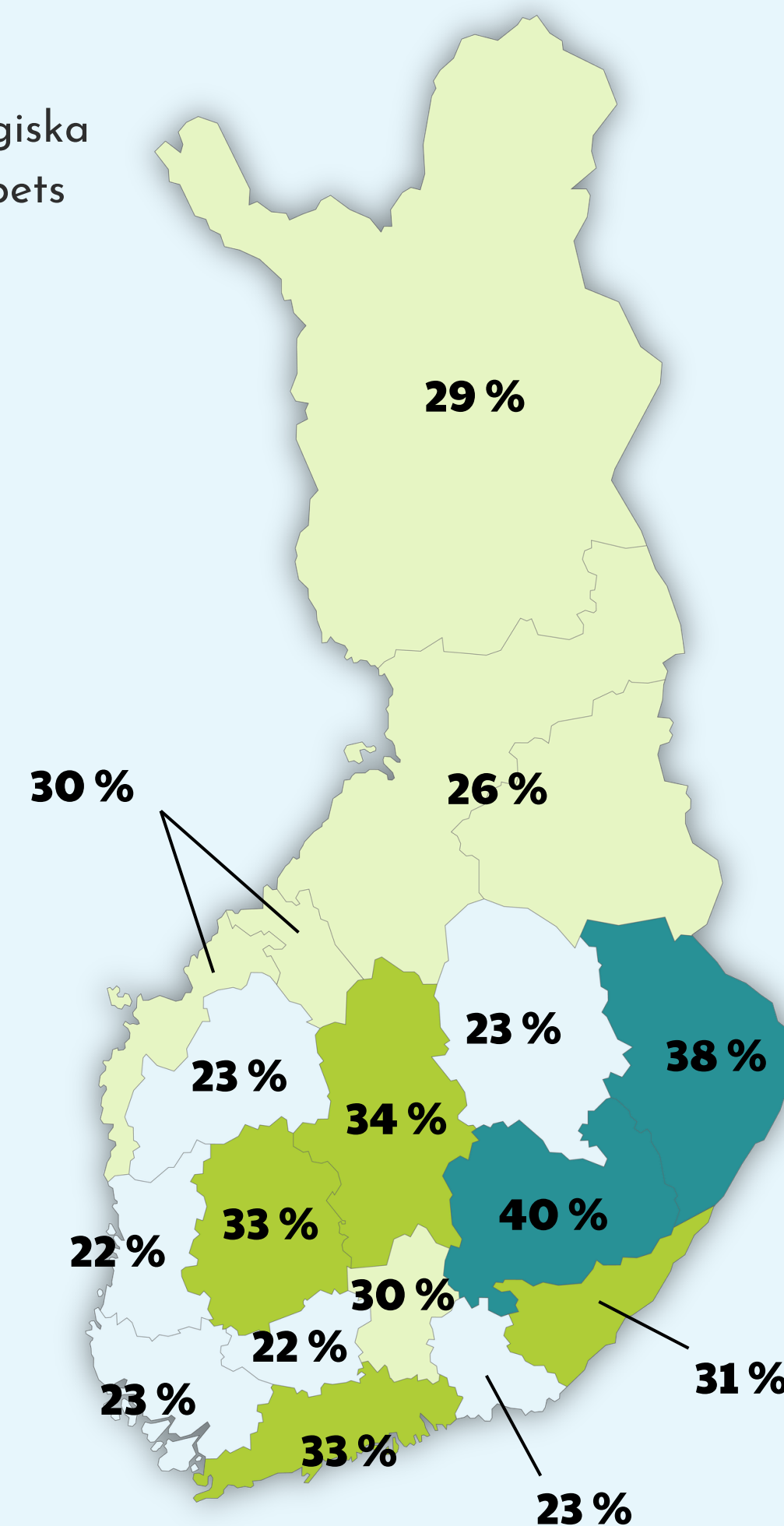
FINLÄNDARNA SOM EKO-KONSUMENTER

- De tre viktigaste anledningarna till att konsumenter köper ekologisk mat är renheten hos den ekologiska maten, avsaknaden av tillsatser och bekämpningsmedel, miljövänlighet och smak.
- Aktiva köpare av ekologisk mat inkluderar kvinnor, högutbildade personer och personer som bor i huvudstadsregionen.
- Barnfamiljer är också en viktig grupp ekologiska konsumenter: 35 % av dem köper aktivt ekologisk mat.
- 70 % av finländarna känner igen namnet eller symbolen för EU:s ekologiska märkning när de ser den.

ANDEL AKTIVA EKOLOGISKA KÖPARE

- År 2023 undersökte Pro Luomu för första gången finländarnas intresse för ekologiska produkter samt deras köpvanor i olika landskap.
- I sex landskap översteg andelen aktiva ekologiska köpare det nationella genomsnittet (31 %): Södra Savolax, Norra Karelen, Mellersta Finland, Birkaland, Nyland och Södra Karelen.

Andel aktiva ekologiska köpare av landskapets totala befolkning

PRO LUOMU

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Sammanfattningen Eko i Finland 2024 har tagits fram av projektet Kraft för samarbete från nätverk - Samordning av livsmedelssektorn, som finansieras av jord- och skogsbruksministeriet.